

Na temelju članka 30., stavka 1. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 2001. godine donijela

U R E D B U
o objavi
Sporazuma
o zračnom prometu
između
Vlade Republike Hrvatske
i
Vlade Kraljevine Maroko

Članak 1.

Objavljuje se *Sporazum o zračnom prometu između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Kraljevine Maroko* sklopljen u Rabatu, dana 7. srpnja 1999. godine, u izvorniku na hrvatskom, arapskom i engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst *Sporazuma o zračnom prometu između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Kraljevine Maroko*, u izvorniku na hrvatskom jeziku glasi:

ZA VLADU
REPUBLIKE HRVATSKE

dr. Mate Granić, v. r
potpredsjednik Vlade
Republike Hrvatske i
ministar vanjskih poslova

ZA VLADU
KRALJEVINE MAROKO

Mohammed Benaisa, v. r.
ministar vanjskih poslova

Članak 3.

Provedba Sporazuma iz članka 1. ove Uredbe u djelokrugu je Ministarstva pomorstva, prometa i veza.

Članak 4.

Ova Uredba stupa na snagu danom objave u “Narodnim novinama – Međunarodni ugovori”.

Na dan donošenja ove Uredbe međunarodni ugovor iz članka 1. ove Uredbe nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, nakon njegovog stupanja na snagu.

Klasa:.....

Ur. broj:.....

Zagreb,.....

Predsjednik

Ivica Račan

**SPORAZUM O ZRAČNOM PROMETU
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
I
VLADE KRALJEVINE MAROKO**

Vlada Republike Hrvatske i Vlada Kraljevine Maroko (u daljnjem tekstu “ugovorne stranke”), kao stranke Konvencije o Međunarodnom civilnom zrakoplovstvu potpisane u Čikagu dana 07. prosinca 1944.,

želeći da zaključe Sporazum glede uspostavljanja i obavljanja zračnog prometa između i izvan njihovih teritorija,

sporazumjele su se kako slijedi:

**Članak 1.
DEFINICIJE**

Za svrhe ovog Sporazuma, ukoliko tekst ne zahtijeva drugačije:

- (a) izraz **“konvencija”** znači Konvencija o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu potpisana u Čikagu dana sedmog prosinca 1944. i obuhvaća sve Dodatke prihvaćene prema Članku 90 te Konvencije i sve izmjene i dopune Konvencije prema Članku 94, ukoliko su obje ugovorne stranke te Dodatke i izmjene i dopune prihvatile ili ratificirale;
- (b) izraz **“Sporazum”** znači predmetni sporazum, uključivši njegov Dodatak i sve izmjene koje se primjenjuju na iste;
- (c) izraz **“zrakoplovne vlasti”** znači:
u slučaju Republike Hrvatske Ministarstvo pomorstva, promete i veza,
u slučaju Kraljevine Maroko Upravu civilnog zrakoplovstva,
ili u oba slučaja svaku dugu osobu ili agenciju koja je ovlaštena vršiti funkcije za koje su ovlaštene spomenute vlasti;
- (d) izraz **“ugovoreni zračni promet”** znači zračni promet uspostavljen na navedenim linijama sukladno članku 2 stavak 1 ovog Sporazuma;
- (e) izrazi **“zračni promet”**, **“međunarodni zračni promet”**, **“zračni prijevoznik”** i **“zaustavljanje za neprometne svrhe”** imaju značenja koja su određena u Članku 96 Konvencije;
- (f) izraz **“zrakoplovna oprema”** znači predmete koji nisu zalihe i rezervni dijelovi, tj. pokretnine za korištenje u zrakoplovu za vrijeme leta, uključivši prvu pomoć i opremu za preživljavanje;

- (g) izraz **“određeni zračni prijevoznik”** znači jednog ili više zračnih prijevoznika koje je odredila jedna ugovorna strana i odobrila druga ugovorna strana u skladu sa Člankom 3 (Određivanje zrakoplovnog prijevoznika) ovog Sporazuma;
- (h) izraz **“rezervni dijelovi”** znači predmete za popravak ili zamjenu određenih dijelova na zrakoplovu, uključivši motore i propelere;
- (i) izraz **“navedene linije”** znači linije navedene u Dodatku ovom Sporazumu;
- (j) izraz **“zalihe”** znači potrošnu robu za korištenje ili prodaju u zrakoplovu za vrijeme leta;
- (k) izraz **“tarifa”** znači cijenu koju treba platiti za prijevoz putnika, prtljage, tereta i uvjete pod kojima se te cijene primjenjuju, uključivši cijene, provizije i uvjete agencije i drugih pomoćnih službi, no isključivši naknade i uvjete za prijevoz pošte;
- (l) izraz **“teritorij”** znači u odnosu na državu kopnene površine, interne vode i teritorijalna mora pod suverenitetom te države;
- (m) izraz **“kapacitet”** znači:
 - u odnosu na zrakoplov korisnu nosivost tog zrakoplova koja je na raspolaganju na liniji ili dijelu linije,
 - u odnosu na navedeni zračni promet, kapacitet zrakoplova koji se koristi za takav promet pomnožen sa učestalosti letova takovog zrakoplova u danom periodu na liniji ili dijelu linije.

Članak 2. DODJELJIVANJE PROMETNIH PRAVA

1. Svaka ugovorna stranka dodjeljuje drugoj ugovornoj stranci pravo uspostavljanja zračnog prometa na linijama navedenim u Dodatku.
2. Svaka ugovorna stranka dodjeljuje drugoj ugovornoj stranci, za svrhe obavljanja međunarodnog zračnog prometa, slijedeća prava:
 - (a) letenja preko njezinoga teritorija bez spuštanja;
 - (b) spuštanja u njezinom teritoriju za neprometne svrhe; i
 - (c) spuštanja u njezinom teritoriju na točkama koje su za tu liniju navedene u Dodatku ovom Sporazumu, da bi iskrcala ili ukrcala putnike, teret i poštu u međunarodnom prometu, u skladu sa odredbama ovog Sporazuma.
- 3) Ništa navedeno u ovom članku neće pretpostavljati da određenom zračnom prijevozniku jedne ugovorne stranke daje pravo, da u teritoriju druge ugovorne stranke ukrca putnike, teret i poštu, a koji su određeni za drugu točku unutar teritorija te druge ugovorne stranke.

Članak 3.
ODREĐIVANJE ZRAČNOG PRIJEVOZNIKA

- 1 Svaka ugovorna stranka imat će pravo odrediti i u pismenom obliku to saopćiti drugoj ugovornoj stranci jednog ili više zračnih prijevoznika koji će obavljati letove na navedenim linijama.
- 2 Po primitku obavijesti o određivanju zračnih prijevoznika, zrakoplovne vlasti druge ugovorne strane će, ovisno o odredbama ovog članka i člana 4, bez odgađanja dati zračnom prijevozniku/prijevoznicima određenim u skladu sa stavkom 1 ovog članka, odgovarajuća ovlaštenja za rad.
- 3 Za svrhe davanja odgovarajućih ovlaštenja za rad sukladno stavku 2 ovog članka, zrakoplovne vlasti jedne ugovorne stranke mogu zatražiti od zračnog prijevoznika kojega je odredila druga ugovorna stranka, da pruži dokaz da je kvalificiran za ispunjenje uvjeta propisanih zakonom i pravnim propisima koji te vlasti uobičajeno primjenjuju na međunarodni zračni promet sukladno odredbama Konvencije.
- 4 Nakon što je zračni prijevoznik određen i ovlašten u skladu s ovim člankom, on može obavljati ugovoreni zračni promet za koji je određen, pod uvjetom da su tarife utvrđene u skladu sa odredbama članka 5 (Odobrenje redova letenja) i 10 (Tarife) ovog Sporazuma na snazi glede tog prometa, te će ih se određeni zračni prijevoznik pridržavati za svo vrijeme važenja Sporazuma.

Članak 4.
OPOZIV ILI UKIDANJE OVLAŠTENJA ZA RAD

1. Svaka ugovorna stranka imat će pravo, određenom zračnom prijevozniku druge ugovorne stranke opozvati ovlaštenja za rad ili ukinuti vršenje prava danih prema članku 3. ovog Sporazuma ili nametnuti takve uvjete koje smatra potrebnim za vršenje tih prava, u slijedećim slučajevima:
 - (a) ako navedeni određeni zračni prijevoznik ne može pružiti dokaz da je kvalificiran za ispunjenje uvjeta propisanih zakonom i pravnim propisima koje te vlasti primjenjuju na međunarodni zračni promet u skladu sa odredbama Konvencije; ili
 - (b) ako spomenuti zračni prijevoznik ne radi u skladu sa uvjetima određenim ovim Sporazumom; ili
 - (c) ako se određeni zračni prijevoznik ne pridržava zakona ili pravnih propisa koji su na snazi u teritoriju ugovorne stranke koja daje ta prava, ili
 - (d) ako spomenuti zračni prijevoznik ne može pružiti dokaz, da ugovorna stranka koja je odredila zračnog prijevoznika ili njeni državljani imaju većinsko vlasništvo i efektivnu kontrolu nad tim zračnim prijevoznikom.
2. Takav opoziv izvršenja dobivenih prava, ukidanje ili nametanje uvjeta iz stavka 1 ovog članka provest će se nakon prethodnih konzultacija sa zrakoplovnim vlastima druge ugovorne stranke u skladu sa člankom 17. ovog Sporazuma, osim ako nije potrebno

trenutno prekidanje odvijanja zračnog prometa ili nametanje uvjeta kao što je određeno u stavku 1 ovog članka, radi izbjegavanja daljnjih povreda zakona ili pravnih propisa.

Članak 5. ODOBRENJE REDOVA LETENJA

1. Određeni zračni prijevoznici svake ugovorne stranke će, najkasnije trideset (30) dana prije datuma početka ugovorenih letova, svoje predložene redove letenja predati na odobrenje zrakoplovnim vlastima druge ugovorne stranke.

Ti redovi letenja obuhvaćat će vrstu leta, vrstu zrakoplova koji će se koristiti, raspored letova, tarife, uvjete glede prijevoza tereta i sve relevantne obavijesti.

2. Ako određeni zračni prijevoznik jedne ugovorne stranke želi obavljati dodatne letove osim onih koji su sadržani u odobrenim redovima letenja, za to mora dobiti dozvolu zrakoplovnih vlasti druge ugovorne stranke.
3. Sve naknadne izmjene odobrenih redova letenja određenog zračnog prijevoznika bit će predate na odobrenje zrakoplovnim vlastima druge ugovorne stranke.

Članak 6. NAČELA OBAVLJANJA ZRAČNOG PROMETA

1. Određenim zračnim prijevoznicima obje ugovorne stranke bii će pružena pravedna i ujednačena prilika za obavljanje zračnog prometa. Međutim, u obavljanju zračnog prometa, određeni zračni prijevoznici bilo koje ugovorne stranke uzimat će u obzir interese bilo kojega određenoga zračnog prijevoznika druge ugovorne stranke, tako da ne obavlja letove koje obavlja ova druga stranka preko istih linija.
2. Vršenje trećeg i četvrtog prometnog prava između teritorija ugovornih stranaka u oba pravca na određenim linijama, čini osnovno i prvenstveno pravo svake ugovorne stranke.
3. Za obavljanje zračnog prometa:
 - (a) odredit će se ukupan kapacitet koji će biti ponuđen na svakoj od navedenih linija, pri čemu će se uzimati u obzir stvarne potrebe prometa;
 - (b) određeni zračni prijevoznici dvije ugovorne stranke u jednakim će omjerima dijeliti kapacitet naveden u stavku (a) predmetnog članka.
4. Da bi se udovoljilo sezonskim fluktuacijama prometa ili neočekivanim potrebama prometa privremenog karaktera, određeni zračni prijevoznici obje ugovorne stranke dogovorit će se o odgovarajućim mjerama koje se trebaju poduzeti u takovim situacijama. Sva utanačenja zaključena u tom pogledu između zračnih prijevoznika i sve njihove izmjene i dopune bit će predate na odobrenje zračnim prijevoznicima dvije ugovorne stranke.

5. U slučaju da jedna od ugovornih stranaka ne želi letjeti na jednoj ili više linija, dogovorit će se sa drugom ugovornom strankom, da za određeni vremenski period na nju prenese ukupan kapacitet ili jedan dio kapaciteta koji joj je bio ustupljen.

Ugovorna stranka koja je prenijela sva ili jedan dio svojih prava, može ih ponovno dobiti na kraju spomenutog perioda.

Članak 7. PRIMJENA ZAKONA I PRAVNIH PROPISA

1. Zakoni i propisi jedne ugovorne stranke koji se odnose na ulazak, let unutar ili izlazak iz njenog teritorija zrakoplova njenog zračnog prijevoznika koji obavlja međunarodni promet ili na letenje ili plovidbu tog zrakoplova dok je unutar njenog teritorija, jednako će se primjenjivati na zrakoplov određenog zračnog prijevoznika druge ugovorne stranke, te će ih takav zrakoplov poštivati po ulasku ili izlasku ili tijekom boravka unutar teritorija te ugovorne stranke.
2. Zakoni i pravni propisi jedne ugovorne stranke koji se odnose na ulazak, boravak ili izlazak iz njenog teritorija putnika, posade, prtljage, tereta ili pošte, kao što su zakoni i pravni propisi glede ulaska, izlaska, iseljenja, useljenja, putovnica, carinsku, zdravstvenu i sanitarnu kontrolu, primjenjivat će se na putnike, posadu, prtljagu, teret i poštu prevezenu zrakoplovom određenih zračnih prijevoznika druge ugovorne stranke po ulasku, izlasku ili za vrijeme boravka unutar teritorija spomenute ugovorne stranke. Ti zakoni i pravni propisi jednako će se primjenjivati na određene zračne prijevoznike jedne ugovorne stranke, kao što se primjenjuju na određene zračne prijevoznike druge ugovorne stranke.

Članak 8. TROŠKOVI KORIŠTENJA ZRAČNIH LUKA, ZRAKOPLOVNIH UREĐAJA I USLUGA

Pri korištenju zračnih luka i drugih zrakoplovnih uređaja jedne ugovorne stranke zrakoplov određenog zračnog prijevoznika druge ugovorne stranke biti će podvrgnut istoj razini naplata i pristojbi kao što si istim naplatama i pristojbama podvrgnuti zrakoplovi nacionalnog zračnog prijevoznika koji leti na redovitim međunarodnim letovima.

Članak 9. PREDSTAVNIŠTVA

1. Svaka ugovorna stranka će na temelju reciprociteta odobriti određenom zračnom prijevozniku druge ugovorne stranke pravo, da u njenom teritoriju održava predstavništvo sa tehničkim, administrativnim i komercijalnim osobljem koje je neophodno za njegov rad.
2. Poradi obavljanja svojih usluga određeni zračni prijevoznik imati će pravo uposliti tehničko, administrativno i komercijalno osoblje svoje nacionalnosti u skladu sa

zakonima i pravnim propisima koji su na snazi u zemlji u kojoj će to osoblje biti zaposleno.

Članak 10. TARIFE

1. Tarife koje će određeni zračni prijevoznici jedne ugovorne stranke obračunavati za putnike do i iz teritorija druge ugovorne stranke utvrdit će se na razumnoj razini, uz uzimanje u obzir svih relevantnih čimbenika, uključujući troškove letenja, razumnu dobit, te tarife drugih zračnih prijevoznika.
2. Tarife spomenute u stavku 1. ovog članka biti će, gdje god je to moguće, dogovorene između određenih zračnih prijevoznika obje ugovorne stranke nakon konzultacija sa ostalim zračnim prijevoznicima koji lete cijelom ili dijelom linije, a takav dogovor obično će se postići uz primjenu postupaka Međunarodnog udruženja zračnog prometa za utvrđivanje tarifa.
3. Na taj način utvrđene tarife predat će se na odobrenje zrakoplovnim vlastima obje ugovorne stranke najmanje trideset (30) dana prije predloženog datuma njihovog uvođenja (u daljnjem tekstu "period obavijesti"). U posebnim slučajevima taj period obavijesti može se skratiti, što podliježe dogovoru spomenutih vlasti.
4. Odobrenje spomenuto u gornjem stavku (3) može se dati izričito. Ako ni jedna od zrakoplovnih vlasti nije izrazila svoje neodobravanje u toku od trideset (30) dana od predaje, te tarife će se sukladno gornjem stavku 3. smatrati odobrenima. U slučaju kad je period obavijesti skraćen kao što je navedeno u stavku 3., zrakoplovne vlasti mogu se dogovoriti da period unutar kojeg se mora predati svako neodobravanje, bude kraći od trideset (30) dana.
5. Ako se zrakoplovne vlasti ne mogu dogovoriti ni o jednoj tarifi koja im je predana prema stavku 3. ili o određivanju bilo koje tarife prema stavku 4., spor će se riješiti u skladu sa odredbama članka 20 (Rješavanje sporova) ovog Sporazuma.
6. Tarifa utvrđena sukladno odredbama ovog članka ostat će na snazi dok se ne utvrde nove tarife. No, tarifa se neće produžiti na osnovu ovog stavka:
 - (a) tamo gdje ta tarifa ističe nakon više od dvanaest (12) mjeseci od tog datuma; i
 - (b) tamo gdje ta tarifa ne ističe nakon više od dvanaest (12) mjeseci od dana, kad je određeni zračni prijevoznik jedne ugovorne stranke u pismenom obliku predložio zrakoplovnim vlastima druge ugovorne stranke novu tarifu u skladu sa odredbama ovog Sporazuma.
7. Svaka ugovorna stranka će garantirati, da se svi zračni prijevoznici koji obavljaju zračni promet do i iz svojih teritorija, strogo pridržavaju tarifa odobrenih u skladu sa odredbama ovog članka.

Članak 11.
RAZMJENA STATISTIČKIH OBAVIJESTI

Zrakoplovne vlasti svake ugovorne stranke će na pismeni zahtjev dostavljati zrakoplovnim vlastima druge ugovorne stranke obavijesti glede prometa kojeg određeni zračni prijevoznici obavljaju na ugovorenim linijama. Te obavijesti obuhvaćat će statističke i druge obavijesti koje su potrebne za određivanje obujma prometa kojeg obavljaju ti zračni prijevoznici na ugovorenim linijama.

Članak 12.
PRIZNAVANJE SVJEDODŽBI I DOZVOLA

Svjedodžbe o plovidbenosti, potvrde o sposobnosti i dozvole izdane ili priznate važećim od strane jedne ugovorne stranke, a koje su na snazi, biti će priznate kao važeće od strane druge ugovorne stranke za svrhe obavljanja letova na linijama i zračnog prometa prema ovom Sporazumu, uz uvjet da su zahtjevi pod kojima su te svjedodžbe i dozvole izdane ili priznate važećim jednaki ili iznad najmanjih standarda koji su ili mogu biti utvrđeni na osnovu Konvencije.

Svaka ugovorna stranka zadržava pravo, da odbije priznati, u svrhu letova iznad svojeg vlastitog teritorija, potvrde o sposobnosti i dozvole koje su dane ili priznate važećima njenim državljanima od strane druge ugovorne stranke ili bilo koje druge države.

Članak 13.
ZAŠTITA ZRAČNOG PROMETA

1. Sukladno pravima i obvezama po međunarodnom pravu, ugovorne stranke potvrđuju, da njihova obveza međusobne zaštite sigurnosti civilnog zrakoplovstva od radnji nezakonitog djelovanja čini sastavni dio ovog Sporazuma. Ne ograničavajući svoja opća prava i obveze po međunarodnom pravu, ugovorne stranke će posebice djelovati sukladno odredbama Konvencije o krivičnim i nekim drugim djelima počinjenim u zrakoplovu, potpisane u Tokiju dana 14. rujna 1963., Konvencije o suzbijanju otmica zrakoplova, potpisane u Hagu dana 16. prosinca 1970., Konvencije za sprečavanje nezakonitih radnji protiv sigurnosti civilnog zrakoplovstva, potpisane u Montrealu dana 23. rujna 1971., te Protokola za sprečavanje nezakonitih radnji u zračnim lukama koje služe međunarodnom civilnom zrakoplovstvu potpisane u Montrealu dana 28. veljače 1988. i svim drugim mnogostranim sporazumima koji reguliraju sigurnost zračnog prometa i obvezuju obje ugovorne stranke.
2. Ugovorne stranke će na zahtjev osigurati svu potrebnu pomoć jedna drugoj radi sprečavanja nezakonitih radnji otmice civilnih zrakoplova te ostalih nezakonitih djela usmjerenih protiv sigurnosti takvih zrakoplova, njihovih putnika i posade, zračnih luka te navigacijskih uređaja te bilo koje druge prijetnje sigurnosti civilnog zrakoplovstva.
3. Ugovorne stranke će, u svojim međusobnim odnosima, djelovati sukladno sigurnosnim odredbama u zrakoplovstvu koje je utvrdila Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva u vidu Dodataka Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, u mjeri u kojoj su te sigurnosne odredbe primjenjive na ugovorne stranke; one će

zahtijevati da operatori zrakoplova iz njihova registra ili operatori zrakoplova koji svoje glavno upravno sjedište ili stalno mjesto boravka imaju na njihovu teritoriju i operatori zračnih luka na njihovu teritoriju djeluju sukladno takvim sigurnosnim odredbama u zrakoplovstvu.

4. Svaka se ugovorna stranka slaže da se od takvih operatora zrakoplova može zahtijevati da poštuju sigurnosne odredbe u zrakoplovstvu koje se spominju u gornjem stavku 3., a što druga ugovorna stranka zahtjeva kod ulaska, izlaska ili tijekom boravka na teritoriju te druge ugovorne stranke. Svaka ugovorna stranka će voditi računa o tome da se na njenom teritoriju djelotvorno provode adekvatne mjere radi zaštite zrakoplova te provjere putnika, posade, ručne prtljage, prtljage, robe te zaliha zrakoplova prije te za vrijeme ukrcaja ili utovara. Svaka ugovorna stranka će također pozitivno razmotriti bilo koji zahtjev druge ugovorne stranke za poduzimanjem posebnih sigurnosnih mjera kako bi se odgovorilo na određenu prijetnju.
5. Ako se dogodi otmica ili prijetnja otmicom civilnih zrakoplova ili druge nezakonite radnje usmjerene protiv sigurnosti takvih zrakoplova, njihovih putnika i posade, zračnih luka ili navigacijskih uređaja, ugovorne stranke će pomoći jedna drugoj olakšavanjem veza te poduzimanjem ostalih odgovarajućih mjera usmjerenih na brzo i sigurno okončanje takve radnje ili prijetnje istom.

Članak 14.

OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA CARINA I DRUGIH TROŠKOVA

1. Zrakoplov određene zrakoplovne tvrtke bilo koje ugovorne stranke koji obavlja ugovoreni zračni promet, kao i njegova redovna oprema, zalihe goriva i maziva, te zalihe zrakoplova (uključivši hranu, pića i duhan), biti će oslobođeni od svih carinskih pristojba, naknada za pregled i ostalih pristojba ili taksa po prispijeću u teritorij druge ugovorne stranke, pod uvjetom da ta oprema i zalihe ostanu u zrakoplovu dok se ponovno ne izvezu ili iskoriste na dijelu leta iznad tog teritorija.
2. Ovisno o stavku 3. ovog članka, postojat će oslobođenje od carinskih pristojba, naknada za pregled i sličnih pristojba, s izuzetkom troškova koji odgovaraju izvršenim uslugama:
 - (a) zalihe uzete u zrakoplov u teritoriju ugovorne stranke; unutar granica koje su odredile zrakoplovne vlasti te ugovorne stranke i za korištenja u zrakoplovu druge ugovorne stranke, koji obavlja međunarodni zračni promet;
 - (b) rezervni dijelovi uvezeni u teritorij bilo koje ugovorne stranke za održavanje ili popravak zrakoplova kojeg određeni zračni prijevoznik druge ugovorne stranke koristi na ugovorenim letovima;
 - (c) gorivo i mazivo koje određeni zračni prijevoznik druge ugovorne stranke nabavlja za zrakoplov koji leti na međunarodnim / tuzemnim letovima ili je u tranzitu, čak i ako su te zalihe namijenjene za korištenje na dijelu leta iznad teritorija ugovorne stranke u kojem su ukrcaje u zrakoplov.
3. Materijal i zalihe navedene u stavcima 2 (a), (b) i (c) mogu biti podvrgnuti carinskom nadzoru ili kontroli dvije ugovorne stranke.

4. Putnici, prtljaga i teret u direktnom tranzitu bit će oslobođeni od plaćanja carinskih pristojbi i drugih sličnih pristojbi, ako će biti pod pojednostavljenim carinskim nadzorom ili kontrolom, izuzev glede sigurnosnih mjera protiv nasilja, otmice zrakoplova i krijumčarenja kontroliranih droga.
5. Redovna oprema zrakoplova, kao i materijali i zalihe u zrakoplovu određenog zračnog prijevoznika bilo koje ugovorne stranke mogu se istovariti u teritoriju druge ugovorne stranke samo uz odobrenje carinskih vlasti te druge ugovorne stranke, a te carinske vlasti mogu zatražiti, da se ta oprema, materijali i zalihe stave pod njihov nadzor do trenutka dok se ne ponovno ne izvezu ili dok se s njima ne postupi drugačije u skladu sa carinskim zakonima i propisima.

Članak 15. **PRODAJA, PRIHOD I DOZNAKA PRIMANJA**

1. Svaki određeni zračni prijevoznik ima pravo vršiti direktnu prodaju zrakoplovnih, putničkih karata na teritoriju druge ugovorne stranke i – ako želi – putem posredništva svojih predstavnika. Te prodaje moraju se vršiti u lokalnoj valuti.
2. Svaka ugovorna stranka daje određenom zračnom prijevozniku druge ugovorne stranke da pretvori i slobodno doznači višak prihoda iznad rashoda, koji je određeni zračni prijevoznik ostvario na teritoriju te ugovorne stranke kroz prijevoz putnika, prtljage, tereta i pošte, kao i kroz sve druge djelatnosti u svezi zračnog prijevoza koje je dozvoljen sukladno nacionalnim zakonskim propisima. Takove doznake vršit će se po deviznom tečaju u skladu sa nacionalnim zakonima i pravnim propisima koji su na snazi i reguliraju tekuća plaćanja, no tamo gdje ne postoji službeni devizni tečajevi, te doznake vršit će se po tržišnom deviznom tečaju koji prevladava za tekuća plaćanja.
3. U slučaju ako oblik plaćanja između ugovornih stranaka reguliraju posebni ugovori, primjenjivat će se takovi ugovori.

Članak 16 **MJESTO PLAĆANJA POREZA**

Prihod koji je određeni zračni prijevoznik ugovorne stranke postigao od obavljanja međunarodnog prometa podlijegat će plaćanju poreza samo u državi u kojoj se nalazi sjedište spomenutog zračnog prijevoznika.

Članak 17 **KONZULTACIJE**

1. U duhu uske suradnje, zrakoplovne vlasti ugovornih stranaka s vremena na vrijeme će održavati konzultacije za svrhe osiguranje provođenja ovog Sporazuma i zadovoljavajućeg poštivanja odredaba ovog Sporazuma i njegovog Dodatka, te će se, kad god će to biti moguće, konzultirati glede izmjena ovog Sporazuma ili njegovog Dodatka.

2. Svaka od ugovornih stranaka može zatražiti konzultacije koje mogu biti putem raspravljanja ili putem prijepiske.

Takve konzultacije započet će u roku od trideset (30) dana nakon datuma zahtjeva, osim ako se ugovorne stranke ne dogovore o produljenju tog perioda.

Članak 18 IZMJENE I DOPUNE

Sve izmjene i dopune ovog Sporazuma provest će se razmjenom diplomatskih nota i stupit će na snagu na dan koji je naveden u tim diplomatskim notama

Članak 19. PRIHVACANJE MNOGOSTRANE KONVENCIJE

Ovaj Sporazum će se izmijeniti ili dopuniti, da bi se uskladio sa bilo kojim mnogostranim ugovorom koji obvezuje obje ugovorne stranke.

Članak 20. RJEŠAVANJE SPOROVA

1. U slučaju bilo kojeg nesporazuma između ugovornih stranaka glede tumačenja ili primjene ovog Sporazuma, ugovorne stranke u prvom redu će se potruditi, da ga riješe neposrednim pregovorima.
2. Ako ugovornim strankama ne uspije postići rješenje neposrednim pregovorima, one mogu spor predati na rješavanje nekoj osobi ili nadležnom tijelu treće države.
3. Ako se rješenje ne može postići naprijed navedenim metodama, spor će se, na zahtjev bilo koje ugovorne stranke, predati na rješavanje arbitražnom sudu (u daljnjem tekstu "arbitražni sud") koji će se sastojati od tri arbitražna suca, od kojih će po jednog imenovati svaka ugovorna stranka, a ta dva imenovana sudca imenovat će trećeg.
4. Svaka ugovorna stranka imenovat će po jednog arbitražnog sudca u roku od šezdeset (60) dana od datuma kad je bilo koja ugovorna stranka primila od druge ugovorne stranke obavijest putem diplomatskih kanala, kojoj zahtijeva rješenje spora od strane arbitražnog suda, a treći arbitražni sudac bit će imenovan u roku od daljnjih šezdeset (60) dana. Ukoliko bilo koja od ugovornih stranaka ne imenuje arbitražnog sudca unutar navedenog perioda ili ako se treći arbitražni sudac ne imenuje unutar navedenog roka, bilo koja od ugovornih stranaka može zamoliti Predsjednika Vijeća Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva, da izvrši imenovanja arbitražnog sudca ili sudaca.
5. Treći arbitražni sudac imenovan sukladno gornjem stavku 3. bit će državljani treće države, koji će predsjedavati arbitražnom sudu.
6. Arbitražni sud će odrediti svoj vlastiti postupak.
7. Ovisno o konačnom rješenju arbitražnog suda, ugovorne stranke će u jednakim omjerima snositi troškove arbitražnog postupka.

8. Ugovorne stranke će se pokoravati svakoj privremenoj odluci ili završnoj odluci arbitražnog suda.
9. Ako i tako dugo dok bilo koja od ugovornih stranaka ne bude postupala prema rješenju arbitražnog suda, donesenom prema ovom članku, druga ugovorna stranka može ograničiti, obustaviti ili opozvati bilo koje od prava ili povlastica koje je na osnovu ovog Sporazuma podijelila ugovornoj stranci u prekršaju.

Članak 21. PRESTANAK VAŽENJA SPORAZUMA

Svaka ugovorna stranka može bilo kada pisanim putem obavijestiti drugu ugovornu stranku o svojoj odluci da okonča ovaj Sporazum. Istovremeno će se kopija te obavijesti poslati Međunarodnoj organizaciji civilnog zrakoplovstva. U takvom slučaju ovaj Sporazum prestaje važiti dvanaest (12) mjeseci nakon datuma kad je druga ugovorna stranka primila obavijest, osim ako obavijest ne bude sporazumno povučena prije isteka tog razdoblja. Ako druga ugovorna stranka ne potvrdi primitak, smatrat će se da je obavijest primljena četrnaest (14) dana nakon datuma primitka obavijesti od strane Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva.

Članak 22 REGISTRACIJA

Ugovorne stranke će registrirati ovaj Sporazum i svaku njegovu izmjenu i dopunu kod Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva.

Članak 23 STUPANJE NA SNAGU

Ovaj Sporazum primjenjivat će se privremeno od datuma njegovog potpisa; stupit će na snagu čim dvije ugovorne stranke obavijeste jedna drugu razmjenom diplomatskih nota, da su provele zakonske postupke.

U POTVRDU NAVEDENOG NIŽE POTPISANI OVLAŠTENI OD STRANE SVOJIH VLADA POTPISALI SU OVAJ SPORAZUM.

Sastavljeno u Rabatu danas dana 7. srpnja 1999. u dva izvornika, na hrvatskom, arapskom i engleskom jeziku, pri čemu su sva tri teksta vjerodostojna. U slučaju različitih tumačenja, engleski tekst će prevladati.

ZA VLADU
REPUBLIKE HRVATSKE

dr. Mate Granić, v.r.
potpredsjednik Vlade
Republike Hrvatske i
ministar vanjskih poslova

ZA VALDU
KRALJEVINE MAROKO

Mohammed Benaisa, v.r.
ministar vanjskih poslova

DODATAK

LINIJE

I - HRVATSKE LINIJE

Zračni prijevoznici koje je odredila Vlada Republike Hrvatske imat će pravo obavljati ugovoreni zračni promet u jednom ili oba pravca na sljedećim linijama:

Točke u Hrvatskoj – Međupostaje – Točke u Maroku – Točke izvan

II - MAROKANSKE LINIJE

Zračni prijevoznici koje je odredila Vlada Kraljevine Maroko imat će pravo obavljati ugovoreni zračni promet u jednom ili oba pravca na sljedećim linijama:

Točke u Maroku – Međupostaje – Točke u Hrvatskoj – Točke izvan

Napomene:

1. Određeni zračni prijevoznici bilo koje ugovorne stranke mogu na bilo kojem ili svim letovima izostaviti spuštanje na bilo kojoj od međupostaja ili izvan točaka, pod uvjetom da ugovoreni zračni promet na tim linijama započinje/završava na točki u teritoriju ugovorne stranke koja je odredila zračnog prijevoznika.
2. Određivanje međupostaja i točaka izvan, te vršenje prava prometa pete slobode dogovorit će obje zrakoplovne vlasti.